

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

R.P.

Cím:

Rudnay Gyula kiállítása

Forrás:

Uilág

Bp.

(Helv)

1918. X/8

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Rudnay Gyula

Idő

"1918"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Rudnay Gyula kiállítása

Mai életünknek ismét egy vigasztaló eseménye az a kiállítás, melyet az Ernst-muzeumban ma mutattak be a sajtónak. Rudnay Gyula, a kiállítás festője nem új ember. Láttuk menni, rohanni, meglorpanni és küzdeni azon az úton, ami minden művészé; ma megérkezését látjuk. Ez a megérkezés azonban nem a nyugodt révbejutás, hanem forrongással és kereséssel teli stációzás egy már kialakuló, biztos cél felé. A kiállítás, a művész lerótt útjának becsületes beszámolója, mely világosan mutatja a pálya mértföldjelzőit: Goyát, Vasquez-t, Rembrandtot, Delacroix-t, Munkácsyt. Rudnay Gyula nyugodtan engedheti meg magának azt a fényűzést, hogy előjáróit bevallja. Nemcsak tanult tőlük és megértette őket, hanem magába olvasztva, tovább fejleszteni is tudta azt a művészetet, amelyből merített. Rudnay Gyula nem interpretátor, hanem alkotó egyéniség abból a művészfajtából, akinek nincs mit restelnie azon, hogy önmagát csak más nagyok felismerésén keresztül találta meg.

Minden reminiscencia, ami ezeken a vásznanokon feltárul, voltaképpen külsőségekké redukálódik a művész lényegbe mélyedő és meglepő összegző tehetsége mellett. Szilaj és bús, ősi magyar temperamentuma egyéni folytatásba lendíti a tanultságokat, ami hol posztózusan zeng, hol puritán egyszerűségbe halkul. Mondják Rudnayról, hogy színrajzoló. Ez nem igaz. A magyar levegő ujonnan felfedezett fényképrázatát és színrikoltását nem találjuk meg képein. Nem tobzódik a színekben és a fényben. Inkább borongó természet, egy kicsit komor, ebben azonban viharos, vad és szenvedélyes. Nem a fénynek, s a színeknek festője; inkább az atmoszférájé. Realista, bár nem szereti a kézzelfogható realitásokat. Még a formákat sem adja oly pontos körülrázolással, mint általában a formaművészek. Atmoszférába helyezi formáit, feloldja és mégis markánsabb a sejtetésben, mintha akadémikus részletességgel tenné a kezünk alá. A kompozíció, a mozgás az igazi eleme. Mindent össze-

függéseiben lát, az embert a földdel, az erdővel, a levegővel és ebben az összefüggésben: monumentális, dekoratív, lírai, színes, majd mindig festői és csak nagyon ritkán hangulatos alárendelt irodalmi értelemben. Mindent egybevetve: kiállított művei jelentős adatok a modern magyar művészet történetéhez.

Pásztor János hatalmas szobor-kollekcióval vesz részt a kiállításon, közöttük néhány darabbal, melyek egészen új oldalról mutatják be ezt a rokonszenves művészt. Néhány női aktja tökéletes példánya a modellálásnak, a részletezés finom művészetének és az anyag megértésének. Márvány férfi-portréja: konstruktív remekmű. *Tánc* című terracottája a mozgás frappáns megrögzítése és egyben finom utánaérzése az asszir művészet technikai humorának. A kiállítás harmadik résztvevője, Lukatsovits Ily néhány üvegszekerényben egészen új és eredeti iparművészeti programot ad. Fehér himzésű fekete alapon egészen új ízléslehetőségeit tárják fel a népies motívumok alkalmazásának. Batúkjai pedig nemcsak technikai ötleteiért, de finom szinkitalálásáért is különleges figyelmet érdemelnek.

A kiállítást vasárnap délelőtt nyitják meg a nagyközönségnek.

R P

omdájá' 1919.